

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 31 Hydref, 2012

YN BRESENNOL:

Aelodau Annibynnol

Mr. Michael Wilson (Cadeirydd)
Mr. Islwyn Jones (Is-Gadeirydd)
Ms. Denise Harris Edwards
Mr. Leslie Lord,
Mrs. Dilys Shaw

Yn cynrychioli'r Cyngor Sir

Y Cyngorydd Ieuan Williams

WRTH LAW:

Pennaeth Swyddogaeth (Cyfreithiol a Gweinyddiaeth/Swyddog Monitro),
Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro (RMJ),
Rheolydd Gwasanaethau Tai (HR) (ar gyfer eitem 3),
Rheolydd y We a Gwybodaeth Gorfforaethol (PA) (ar gyfer eitem 4),
Swyddog Gofal Cwsmer (BJ) (ar gyfer eitemau 5, 6 a 7),
Uwch Swyddog Datblygu (MW) (ar gyfer eitemau 8 a 10.2),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

YMDDIHEURIADAU:

Y Cyngorydd T.Ll. Hughes

HEFYD YN BRESENNOL:

Dim

1. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd yr un datganiad o ddiddordeb gan nac Aelod na Swyddog.

2. COFNODION

Cadarnhawyd y cofnodion o'r cyfarfodydd fel a ganlyn :-

- Cofnodion y cyfarfod a gafwyd ar 25 Gorffennaf, 2012, yn amodol ar gynnwys enwau'r Cyngorwyr Raymond Evans a John Roberts (yn cynrychioli'r Cyngorau Tref a Chymuned) at restr y rheiny a oedd yn bresennol yn y cyfarfod.
- Cofnodion y Gwrandawriad Caniatâd Arbennig a gynhaliwyd ar 25 Gorffennaf, 2012.
- Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 16 Awst, 2012.

3. PROSES GOSOD TAI A RÔL AELODAU

Cyflwynwyd – diweddariad gan y Pennaeth Gwasanaeth (Tai) ar yr uchod.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Tai fod yr Adain Dai wedi cynhyrchu taflen ac ynddi wybodaeth ynghylch tai cymdeithasol sy'n cynnwys rhan ar gwestiynau a ofynnir yn fynych ac atebion iddynt gan gynnwys eglurhad ynghylch rôl Aelodau Etholedig yn y broses. Mae ffurflen

ganiatâd i ddatgelu gwybodaeth wedi cael ei chyflwyno ar gyfer Aelodau Etholedig, Aelodau Seneddol, Aelodau Cynulliad, aelodau teulu neu unigolion eraill sy'n gweithredu fel eiriolwyr ar ran ymgeisydd.

Nododd y Swyddog ymhellach fod Uned Gofal Cwsmer wedi cael ei sefydlu ers Awst 2012 a gobeithir y bydd yr Uned yn gallu datrys materion a gweithredu fel pwnt cyswllt gyda'r gwasanaeth ar gyfer Aelodau Etholedig.

Nodwyd pan fydd Rhan 1 system TG Orchard yn weithredol o ddiwedd mis Tachwedd 2012 a Rhan 2 yn ystod chwarter cyntaf 2013/14, y gellir gwella ymhellach y gwasanaethau i gwsmeriaid.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU : Dim

4. SEFYLLFA GYFREDOL YNGLŶN Â CHYHOEDDI COFRESTRAU STATUDOL AR LEIN

Cyflwynwyd - diweddariad gan Reolwr y We a Gwybodaeth Gorfforaethol ynghylch ymestyn y drefn o gyhoeddi Datganiadau o Ddiddordebau'r Aelodau ar-lein i gynnwys datganiadau yng nghyswllt rhoddion a lletygarwch yn ychwanegol at ddi-ddordebau mewn cyfarfodydd fel y gellir diweddarau'n rhyngweithiol y ffurflenni rhoddion a lletygarwch a'r Gofrestr Sefydlog.

Nododd Rheolwr y We a Gwybodaeth Gorfforaethol y bydd agwedd Rhaglenni a phapurau Pwyllgorau'r system Mod.Gov newydd yn weithredol ac yn cael ei chyhoeddi ar y rhyngwrwyd erbyn dechrau mis Tachwedd ac y rhoddir sylw i anghenion o ran hyfforddiant ar gyfer y Cyngor newydd.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Bod Rheolwr y We a Gwybodaeth Gorfforaethol yn cyflwyno diweddariad pellach i'r cyfarfod o'r Pwyllgor Safonau a gynhelir ar 13 Mawrth 2013 ynghylch cynnydd, gweithrediad a'r hyfforddiant cynefino y bwriedir ei ddarparu ar gyfer Aelodau newydd a rhai sy'n dychwelyd.

5. PROSIECT RHEOLI CWYNION

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar y Prosiect Rheoli Cwynion.

Dywedwyd bod gwaith wedi cael ei gwblhau i addasu'r Polisi i amgylchiadau Ynys Môn sy'n adlewyrchu'r realiti y mae cyfyngiadau o ran adnoddau'n eu gorfodi. Rhagwelir y bydd y Polisi Newydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ar 19 Tachwedd 2012 ar gyfer ei gymeradwyo gyda dyddiad gweithredu arfaethedig o 1 Ebrill 2013. Nododd y Swyddog Gofal Cwsmer ymhellach y gobeithir delio gyda chwynion yn fwy effeithlon ac y bydd llai o gwynion felly'n cael eu cyflwyno i'r Ombwdsmon.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a chefnogi'r cynnig.

GWEITHREDU: Bod y Swyddog Gofal Cwsmer yn cyflwyno diweddariad i'r Pwyllgor Safonau a gynhelir ar 13 Mawrth 2013.

6. CWYNION AM YMDDYGIAD I'R OMBWDSMON

6.1 Cyflwynwyd er gwybodaeth – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau mewn perthynas â Chynghorwyr Sir.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU: Bod y Swyddog Gofal Cwsmer yn cyflwyno diweddariad ar unrhyw ddatblygiadau pellach i'r Pwyllgor Safonau nesaf a gynhelir ar 11 Rhagfyr 2012.

6.2 Cyflwynwyd er gwybodaeth – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar ffurf matrices wedi'i ddiweddarau mewn perthynas â Chynghorwyr Tref a Chymuned.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad er gwybodaeth.

GWEITHREDU: Bod y Swyddog Gofal Cwsmer yn cyflwyno diweddariad ar unrhyw ddatblygiadau pellach i'r Pwyllgor Safonau nesaf a gynhelir ar 11 Rhagfyr 2012.

6.3 ADRODDIAD BLYNYDDOL OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Cyflwynwyd er gwybodaeth – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer yn cynnwys crynodeb o faterion sy'n berthnasol i Gyngor Sir Ynys Môn.

Dywedodd y Swyddog Monitro fod gan y Cyngor Sir Brothocol Lleol ar gyfer Datrys Anghydfodau sy'n delio gyda chwynion lefel isel rhwng aelodau etholedig a rhwng aelodau etholedig a swyddogion; cafwyd un Panel Gwrandawriad. Nododd fod yna rôl i'r Pwyllgor Safonau ac os na fedrir datrys yr anghydfod, yna gall Arweinydd y Cyngor ofyn i'r Pwyllgor Safonau gyfarfod yn anffurfiol.

Dywedodd y Cynghorydd Ieuan Williams fod rhaid i'r Cyngor ddangos i'r Ombwdsmon fod ganddo weithdrefnau yn eu lle i ostwng nifer y cwynion a dderbynnir. Nododd fod lefel y cwynion yn parhau i fod yn uchel yn yr Adain Fudd-daliadau ac awgrymodd y dylid cyfeirio'r mater i Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol fel y gall ef ofyn am fanylion am y gwendidau a'r ffordd ymlaen i ostwng nifer y cwynion y mae'r gwasanaeth yn eu derbyn.

Yn dilyn trafodaethau pellach, **PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.**

GWEITHREDU: Gofyn i Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ofyn am adroddiad i drafod y lefel uchel o gwynion yn yr Adain Fudd-daliadau.

7. CRYNODEB O BENDERFYNIADAU PANEL DYFARNU CYMRU

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Swyddog Gofal Cwsmer ar yr uchod.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Bod y Swyddog Gofal Cwsmer yn cyflwyno diweddariad ar unrhyw ddatblygiadau pellach i'r Pwyllgor Safonau nesaf a gynhelir ar 11 Rhagfyr 2012.

8. (A) STATWS CYNLLUN DATBLYGU AELODAU

Cyflwynwyd – diweddariad gan yr Uwch Swyddog Datblygu ar faterion yn codi o'r Cynllun Datblygu Aelodau a'r Gweithgor Datblygu Aelodau.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

(B)CYFLWYNO ADOLYGIADAU DATBLYGIAD PERSONOL AR GYFER AELODAU

Cyflwynwyd – diweddariad gan yr Uwch Swyddog Datblygu ynghylch Adolygiadau Datblygiad Personol ar gyfer Aelodau.

Cyfeiriodd y Cynghorydd I Williams at feddalwedd TG sydd ar gael mewn awdurdodau eraill ar gyfer hyfforddiant. Roedd ef o'r farn y dylai'r awdurdod hwn ymchwilio i'r posibilrwydd o gynnig hyfforddiant ar gyfrifiadur ar rai pynciau yn hytrach na threfnu sesiynau hyfforddi yn Swyddfeydd y Cyngor gydag ond y nifer leiaf o aelodau'n mynychu.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

GWEITHREDU: Bod yr Uwch Swyddog Datblygu yn cyflwyno diweddariad i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau a gynhelir ar 11 Rhagfyr 2011.

9. FFORWM PWYLLGORAU SAFONAU GOGLEDD CYMRU

Cyflwynwyd – Rhaglen y cyfarfod o'r Fforwm Pwyllgorau Safonau a gynhaliwyd ar 17 Gorffennaf 2012 a 4 Hydref 2012 ynghyd â nodiadau'r Swyddog Monitro a'r Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro.

Cyfeiriodd y Swyddog Monitro at y fforwm a fynychodd a nododd y cafwyd trafodaeth fanwl ar hyfforddiant i aelodau ac ynghylch a ddylid gwneud hyfforddiant yn orfodol ac a oes modd cosbi aelodau am beidio mynychu.

Cafwyd trafodaeth ynghylch lefelau mynychu gwael ymhlith Aelodau a chynrychiolwyr y Cynghorau Tref/Cymuned mewn sesiynau hyfforddi. Nodwyd y gellid anfon sleidiau o'r sesiynau hyfforddi at y sawl sydd ddim yn gallu mynychu a gofyn iddynt lenwi holiadur atborth ynglŷn â'u dealltwriaeth o'r deunydd a gawsant.

Nododd yr Uwch Swyddog Datblygu y bydd sesiynau hyfforddi ynghylch E-ddysgu'n cael eu trefnu yn y dyfodol agos.

Ychwanegodd y Swyddog Monitro fod Cynadleddau Pwyllgorau Safonau wedi bod yn cael eu cynnal bob dwy flynedd. Penderfynwyd yn awr y dylai Aelodau 6 Phwyllgor Safonau Gogledd Cymru drefnu'r Gynhadledd nesaf yn Venue Cymru, Llandudno ym mis Ebrill y flwyddyn nesaf.

Rhoes y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro adroddiad ar y fforwm a fynychodd ef a chyfeiriodd at yr eitemau ar raglen y Gynhadledd ar gyfer Cymru gyfan a gynhelir fis Ebrill nesaf.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU:

- (1) **Bod yr Uwch Swyddog Datblygu yn cyflwyno diweddariad i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau a gynhelir ar 11 Rhagfyr 2012 mewn perthynas â'r materion a godwyd ynghylch hyfforddiant.**
- (2) **Trefniadau ac eitemau rhaglen i gael eu hystyried ar gyfer y Gynhadledd Cymru Gyfan ym mis Ebrill yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau ar 11 Rhagfyr 2012.**

10. NEWIDIADAU ARFAETHEDIG I'R CYFANSODDIAD

10.1 Protocol i Aelodau mewn Wardiau Aml-Aelod

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro yn amgáu cymalau amlddewis i'r Pwyllgor gytuno arnynt a drafftio protocol yn barod ar gyfer ymgynghori yn ei gilch gyda'r Aelodau.

Yn dilyn trafodaeth, penderfynwyd sefydlu Panel bychan ac arno 3 Aelod o'r Pwyllgor Safonau i gyfarfod yn anffurfiol i drafod y Protocol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Enwebu Ms Denise Harris Edwards, Mr Islwyn Jones a'r Cynghorydd Ieuan Williams i gyfarfod yn anffurfiol gyda'r Swyddogion perthnasol i drafod y Protocol ar gyfer aelodau mewn Wardiau Aml-Aelod ac adrodd yn ôl i'r cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Safonau ar 11 Rhagfyr 2012.

10.2 Hyfforddiant i Aelodau

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro ynghylch hyfforddiant i Aelodau ar y Côt Ymddygiad ac agweddau eraill gan gynnwys hyfforddiant gorfodol ar y Côt ac ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus a'i gofnodi bob blwyddyn ac yn amgáu nifer o opsiynau i'r Pwyllgor eu hystyried gyda golwg ar ymgynghori gyda'r Aelodau yn eu cylch.

PENDERFYNWYD argymhell i'r Cyngor llawn :-

'diwygio'r Côt Ymddygiad i wneud hyfforddiant ar y Côt Ymddygiad yn orfodol; dylai Aelodau newydd o'r Cyngor Sir a'r Aelodau hynny o'r Cyngor Sir sydd ddim wedi gwasanaethu'n ddi-dor fynychu un sesiwn hyfforddiant yn ystod y broses gynefino ac yn bendant yn ystod y chwe mis cyntaf; a dylai aelodau eraill y Cyngor Sir fynychu un sesiwn hyfforddiant yn ystod eu cyfnod yn y swydd'.

GWEITHREDU : Bod adroddiad gan y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor Sir mewn perthynas â newidiadau i'r Côt Ymddygiad.

11. ADOLYGIAD BLYNYDDOL COFRESTRAU CYHOEDDUS O DDIDDORDEBAU'R AELODAU AC AELODAU CYFETHOLEDIG

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro ynghylch yr uchod.

Gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor Safonau gynnal yr adolygiad blynyddol o Ffurflenni Datgan Diddordeb yr Aelodau a'r Aelodau Cyfetholedig o ran y 'Gofrestr Sefydlog' (gwybodaeth cyn datgan), Datganiadau mewn Cyfarfodydd, Datganiadau ynghylch Rhoddion a Lletygarwch a Chyrff Allanol.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

GWEITHREDU: Aelodau'r Pwyllgor Safonau i gyflwyno adroddiad ar eu canfyddiadau wedi iddynt adolygu Ffurflenni Datgan Diddordeb yr Aelodau a'r Aelodau Cyfetholedig ynghyd â Datganiadau mewn Cyfarfodydd, Datganiadau ynghylch Rhoddion a Lletygarwch a Cyrff Allanol.

12. Y CÔD YMDDYGIAD – CANLLAWIAU GAN OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Cyflwynwyd, er gwybodaeth – y ddolen i'r Canllawiau ar wefan yr Ombwdsmon. Mae holl Aelodau'r Cyngor wedi cael gwybod am hyn.

**MR. M. WILSON
CADEIRYDD**

13.